

Ecclesiastes

ਉਪਦੇਸ਼

ਭੂਮਿਕਾ

ਉਪਦੇਸ਼ ਦੀ ਖੁਸ਼ਤਰ ਵਿੱਚ 'ਉਪਦੇਸ਼' ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਹਨ। ਉਹ ਇੱਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਯਕਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਗਹਿਰਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਖਰਗਟ ਰੀਤਾ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਕਿੰਨਾ ਵਿਰੋਧੀ ਭਾਵ ਦੇ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਸਮਝਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਜੀਵਨ ਵਿਯਕਤ ਹੈ'। ਉਹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਾਰਗਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਯਾਉਂਦਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅੰਤ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕੇ ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰੋ ਅਤੇ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਦਾ ਉਪਭੋਗ ਕਰੋ।

ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਰਾਜ਼ਤਮ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਖਰ ਇਹ ਸੱਚਾਈ ਕਿ ਇਹ ਖੁਸ਼ਤਰ ਬਾਈਬਲ ਦਾ ਇੱਕ ਭਾਗ ਹੈ, ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਾਈਬਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਯੈਨਾ ਵਿਯਾਪਕ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸੌਰ ਦਾ ਵੀ ਯਿਯਾਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਰੂਪੀ ਦਰਖਣ ਦੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣ ਨਾਲ ਸਾਂਤੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮਿਲਿਆ ਕਿ ਇਹੀ ਬਾਈਬਲ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਰਗਟ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯਾਮ ਨੂੰ ਵੀ ਖਰਗਟ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉੱਤਮ ਯਰਥ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਸਭ ਕੁਝ ਵਿਯਕਤ ਹੈ

੧ ਅਰੁਮਲਮ ਦੇ ਗਜਾ ਦਾਉਦ ਦੇ ਖੁੱਤਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਚਨ। ੨ ਉਪਦੇਸ਼ ਯਾਖਦਾ ਹੈ, ਵਿਯਕਤੀ ਵਿਯਕਤ, ਵਿਯਕਤੀ ਵਿਯਕਤ, ਸਭ ਕੁਝ ਵਿਯਕਤ ਹੈ! ੩ ਯਾਦਮੀ ਨੂੰ ਉਸ ਸਾਰੀ ਮਿਹਨਤ ਤੋਂ ਕੀ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਹ ਸੁਰਜ ਦੇ ਹੇਠ ਕਰਦਾ ਹੈ? ੪ ਇੱਕ ਖੀੜੀ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਯਾ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਖਰ ਖਰਤੀ ਸਦਾ ਅਟੱਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ੫ ਸੁਰਜ ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਰਜ ਲਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਉਸ ਸਥਾਨ ਵੱਲ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਉਹ ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੈ। ੬ ਖੋਣ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਫੇਰ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਖੁੜ ਖੈਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਦਾ ਖੁੰਮਦੀ ਫਿਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਚੱਕਰ ਅਨੁਸਾਰ ਖੁੜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ੭ ਸਾਰੀਆਂ

ਨਦੀਆਂ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਖੈਂਦੀਆਂ ਗਨ, ਖਰ ਸਮੁੰਦਰ ਨਹੀਂ ਭਰਦਾ । ਉਹ ਉਮੇ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜਾਂਦੀਆਂ ਗਨ, ਜਿੱਥੋਂ ਨਦੀਆਂ ਨਿੱਕਲਦੀਆਂ ਗਨ । ੯ ਇਹ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਰਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗਨ, ਮਨੁੱਖ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਿਜਾਨ ਨਹੀਂ ਰਹ ਸਰਦਾ, ਆਂਖ ਵੇਖਣ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰੱਜਦੀ ਆਤੇ ਰੰਨ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਭਰਦਾ । ੯ ਜੇ ਗੋਇਆ ਉਹੋ ਫੇਰ ਗੋਵੇਗਾ, ਜੇ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਫੇਰ ਰੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਆਤੇ ਸੁਰਜ ਦੇ ਗੇਟ ਰੋਈ ਗੱਲ ਨਵੀਂ ਨਹੀਂ ਹੈ । ੧੦ ਰੀ ਰੋਈ ਆਜਿਹੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਮੀਂ ਆਖ ਸਰੀਏ, ਵੇਖੋ, ਇਹ ਨਵੀਂ ਹੈ ? ਉਹ ਤਾਂ ਯੁਗਾਣਿਆਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗੋਈ, ਜੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਖਹਿਲਾਂ ਸਨ । ੧੧ ਖਹਿਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਚੇਤਾ ਨਹੀਂ ਆਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਕਦ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਈ ਚੇਤਾ ਨਾ ਰਹੇਗਾ ।

ਉਪਦੇਸਰ ਦਾ ਆਨੁਭਵ

੧੨ ਮੈਂ ਉਪਦੇਸਰ ਯਰੁਸਲਮ ਵਿੱਚ ਇਸਰਾਇਲ ਦਾ ਗਾਜਾ ਮੀ । ੧੩ ਮੈਂ ਆਖਣਾ ਮਨ ਲਾਇਆ ਤਾਂ ਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਆਰਾਮ ਦੇ ਗੇਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਬੁੱਧ ਨਾਲ ਉਸ ਸਭ ਦੀ ਭਾਲ ਰਹਾਂ ਆਤੇ ਖੋਜ ਰੱਛਾਂ । ਖਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਵੰਸ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਰਸਟ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਲੱਗੇ ਰਹਿਣ । ੧੪ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਰੰਮਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਜੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਗੇਟ ਹੁੰਦੇ ਗਨ ਆਤੇ ਵੇਖੋ, ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰੰਮ ਹੀ ਵਿਆਰਥ ਆਤੇ ਗਵਾ ਦਾ ਫੱਰਣਾ ਗਨ ! ੧੫ ਜੇ ਟੇਛਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਿੱਧਾ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਰਦਾ ਆਤੇ ਜਿਹੜਾ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਦਾ ਲੇਖਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਰਦਾ ।

੧੬ ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਮਨ ਨਾਲ ਇਹ ਗੱਲ ਰੀਤੀ ਭਈ ਵੇਖ, ਮੈਂ ਵੱਡਾ ਵਾਧਾ ਰੀਤਾ, ਸਗੋਂ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਜੇ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ ਯਰੁਸਲਮ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਜਿਆਦਾ ਬੁੱਧ ਧਾਈ । ਗਾਂ, ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਬਹੁਤ ਬੁੱਧ ਆਤੇ ਗਿਆਨ ਖਰਾਖਤ ਰੀਤਾ । ੧੭ ਖਰ ਜਦ ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਬੁੱਧ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਵਿੱਚ ਆਤੇ ਖਾਗਲਯੁਣੇ ਆਤੇ ਮੁਰਖਤਾਈ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਲਾਇਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਇਹ ਵੀ ਗਵਾ ਦਾ ਫੱਰਣਾ ਹੀ ਹੈ !

੧੮ ਜਿਆਦਾ ਬੁੱਧ ਨਾਲ ਜਿਆਦਾ ਚਿੰਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਆਤੇ ਜਿਹੜਾ ਗਿਆਨ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਿਰ ਦਰਦੀ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ।

੨

੧ ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ ਭਈ ਆ, ਮੈਂ ਆਨੰਦ ਨਾਲ ਤੇਰਾ ਖਰਤਾਵਾ ਲਵਾਂਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਸੁੱਖ ਭੋਗ ਆਤੇ ਵੇਖੋ, ਇਹ ਵੀ ਵਿਆਰਥ ਮੀ । ੨ ਮੈਂ ਗਾਮੇ ਦੇ ਬਾਰੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਮੁਰਖਤਾ ਹੈ ਆਤੇ ਆਨੰਦ ਦੇ ਬਾਰੇ ਕਿ ਇਹ ਰੀ ਰਰਦਾ ਹੈ ? ੩ ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਰੀਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਵੇਂ ਮਧ ਖੀ ਰੇ

ਯਾਥਾਏ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਰਹਾਂ, ਘਰ ਫੇਰ ਵੀ ਮੇਰਾ ਮਨ ਬੁੱਧ ਵੱਲ ਲੱਗਿਆ ਰਹੇ
 ਅਤੇ ਮੁਰਖਤਾਈ ਨੂੰ ਫੜ੍ਹ ਕੇ ਰੱਖਾਂ, ਜਦ ਤੱਕ ਇਹ ਨਾ ਵੇਖਾਂ ਕਿ ਉਹ ਚੰਗਾ
 ਰੰਮ ਰਿਹੜਾ ਹੈ ਜੋ ਯਾਦਮ ਵੰਸੀ ਯਾਥਾਏ ਜੀਵਨ ਦੇ ਬੋਝੇ ਜਿਹੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ
 ਯਾਰਾਮ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਰਹਨ । ੪ ਮੈਂ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਰੰਮ ਰੀਤੇ, ਮੈਂ ਯਾਥਾਏ ਲਈ ਘਰ ਉਸਾਰੇ
 ਅਤੇ ਮੈਂ ਯਾਥਾਏ ਲਈ ਦਾਖਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾੜੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ, ੫ ਮੈਂ ਯਾਥਾਏ ਲਈ
 ਬਗੀਚੇ ਅਤੇ ਬਾਗ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਤ-ਭਾਤ ਦੇ ਫਲਾਂ ਵਾਲੇ ਰੁੱਖ
 ਲਗਾਏ, ੬ ਮੈਂ ਯਾਥਾਏ ਹਰੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਬਣ ਨੂੰ ਸਿੰਜਣ ਦੇ ਲਈ ਤਲਾਬ ਬਣਾਏ, ੭ ਮੈਂ
 ਦਾਮ ਅਤੇ ਦਾਸੀਆਂ ਮੁੱਲ ਲਏ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜੰਮੇ ਹੋਏ ਦਾਮ ਵੀ ਸਨ,
 ਸਗੋਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਉਹਨਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਵੱਧਾਂ ਅਤੇ ਇੰਜੜਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ
 ਸੀ, ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਸਨ । ੮ ਮੈਂ ਮੋਨਾ-ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ
 ਰਾਜਿਆਂ ਅਤੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਖਜਾਨੇ ਯਾਥਾਏ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਰੀਤੇ । ਮੈਂ ਗਾਇਰ
 ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰੱਖੀਆਂ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਮਨਮੋਹਣੀਆਂ ਸੁਰੀਤਾ
 ਵੀ ਧਰਾਧਤ ਰੀਤੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਯਾਦਮ ਵੰਸੀ ਮੁੱਖ ਧਾਉਂਦੇ ਹਨ ।

੯ ਮੈਂ ਮਗਨ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਧਹਿਲਾਂ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿੱਚ ਸਨ,
 ਉਹਨਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਵਾਧਾ ਰੀਤਾ ਘਰ ਫੇਰ ਵੀ ਮੇਰੀ ਬੁੱਧ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ
 ਟਿਕੀ ਰਹੀ । ੧੦ ਉਹ ਸਭ ਰੁੜ੍ਹ ਜੋ ਮੇਰੀਆਂ ਯੱਖਾਂ ਮੰਗਦੀਆਂ ਸਨ, ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ
 ਕੋਲੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ । ਮੈਂ ਯਾਥਾਏ ਮਨ ਨੂੰ ਰਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੰਦ ਤੋਂ ਨਹੀਂ
 ਰੋਕਿਆ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੇਰਾ ਮਨ ਮੇਰੀ ਮਾਰੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਰਾਜੀ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਮੇਰੀ
 ਮਾਰੀ ਮਿਹਨਤ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਇਹੋ ਹਿੱਸਾ ਸੀ । ੧੧ ਤਦ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਰੰਮਾਂ
 ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਜੋ ਮੇਰੇ ਹੱਥਾਂ ਨੇ ਰੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਮਿਹਨਤ ਨੂੰ ਜੋ ਮੈਂ ਰੰਮ ਰਹਨ
 ਦੇ ਵਿੱਚ ਰੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਵੇਖੇ, ਉਹਨਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਦਾ ਸੂਰਜ ਦੇ ਹੇਠ ਕੋਈ ਲਾਭ
 ਨਹੀਂ ਸੀ ।

੧੨ ਫੇਰ ਮੈਂ ਬੁੱਧ ਅਤੇ ਧਾਗਲਯੁਏ ਅਤੇ ਮੁਰਖਤਾਈ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਮੂੰਹ
 ਮੋੜਿਆ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਜੋ ਰਾਜਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਯਾਵੇਗਾ, ਰੀ ਕਰੇਗਾ ?
 ਸਿਰਫ ਉਹ ਹੀ ਜੋ ਧਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਯਾਇਆ ਹੈ । ੧੩ ਤਦ ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਜਿਵੇਂ
 ਚਾਨਣ ਹਨੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਉੱਤਮ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਮੁਰਖਤਾਈ ਨਾਲੋਂ ਬੁੱਧ ਉੱਤਮ
 ਹੈ । ੧੪ ਬੁੱਧਵਾਨ ਦੀਆਂ ਯੱਖਾਂ ਸਿਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਘਰ ਮੁਰਖ
 ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਤੁਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਮੈਂ ਜਾਣ ਲਿਆ ਕਿ ਮਾਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਇਕੋ ਜਿਹੀ
 ਹੀ ਥੀਤਦੀ ਹੈ । ੧੫ ਤਦ ਮੈਂ ਯਾਥਾਏ ਮਨ ਵਿੱਚ ਯਾਖਿਆ, ਜੋ ਰੁੜ੍ਹ ਮੁਰਖ ਉੱਤੇ
 ਥੀਤਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਹੀ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਵੀ ਥੀਤੇਗੀ, ਤਾਂ ਫੇਰ ਮੈਂ ਵੱਧ ਬੁੱਧਵਾਨ ਕਿਉਂ
 ਬਣਿਆ ? ਮੈਂ ਮੈਂ ਯਾਥਾਏ ਮਨ ਵਿੱਚ ਯਾਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਵੀ ਵਿਯਰਥ ਹੀ ਹੈ ।

੧੬ ਰਿਉਂ ਜੋ ਨਾ ਤਾਂ ਬੁੱਧਵਾਨ ਦਾ ਯਾਦੇ ਨਾ ਮੁਰਖ ਦੀ ਯਾਦ ਮਦਾ ਤੱਰ ਰਹੇਗੀ, ਰਿਉਂ ਜੋ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਭ ਕੁਝ ਭੁਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ । ਬੁੱਧਵਾਨ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਰਦਾ ਹੈ ? ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਜਿਵੇਂ ਮੁਰਖ ਮਰਦਾ ਹੈ ! ੧੭ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਯੱਕ ਗਿਆ, ਰਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਸਾਰਾ ਰੰਮ ਜੋ ਸੂਰਜ ਦੇ ਹੇਠ ਰੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਮਾੜਾ ਲੱਗਾ, ਰਿਉਂਕਿ ਮਭ ਕੁਝ ਵਿਯਰਥ ਯਾਤੇ ਹਵਾ ਦਾ ਫੱਰਣਾ ਹੈ ।

੧੮ ਸਗੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰੰਮਾਂ ਤੋਂ ਯੱਕ ਗਿਆ, ਜੋ ਮੈਂ ਸੂਰਜ ਦੇ ਹੇਠ ਰੀਤਾ ਸੀ, ਰਿਉਂ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਉਸ ਆਦਮੀ ਦੇ ਲਈ ਛੱਡਣਾ ਯਵੇਗਾ ਜੋ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਯਦ ਆਵੇਗਾ । ੧੯ ਕੋਣ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੁੱਧਵਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਮੁਰਖ ? ਫੇਰ ਵੀ ਮੇਰੀ ਸਾਰੀ ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਰੰਮ ਦਾ ਜੋ ਮੈਂ ਰੀਤਾ ਯਾਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਲਈ ਮੈਂ ਸੂਰਜ ਦੇ ਹੇਠ ਆਪਣੀ ਬੁੱਧ ਖਰਚ ਰੀਤੀ, ਉਹੋ ਮਾਲਕ ਬਣੇਗਾ ! ਇਹ ਵੀ ਵਿਯਰਥ ਹੀ ਹੈ । ੨੦ ਤਦ ਮੈਂ ਮੁੜਿਆ ਯਾਤੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਉਸ ਸਾਰੇ ਰੰਮ ਤੋਂ ਜੋ ਮੈਂ ਸੂਰਜ ਦੇ ਹੇਠ ਰੀਤਾ ਸੀ, ਨਿਰਾਸ ਰੀਤਾ, ੨੧ ਰਿਉਂ ਜੋ ਇੱਕ ਯਜਿਗ ਮਨੁੱਖ ਵੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਰੰਮ ਬੁੱਧ ਯਾਤੇ ਗਿਆਨ ਯਾਤੇ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਯਰ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਲਈ ਛੱਡ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮਿਹਨਤ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਵੰਡ ਹੋਵੇ । ਇਹ ਵੀ ਵਿਯਰਥ ਯਾਤੇ ਵੱਡੀ ਬਿਯਤਾ ਹੀ ਹੈ । ੨੨ ਭਲਾ, ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਰੰਮ-ਯੰਦੇ ਤੋਂ ਜੋ ਉਹ ਨੇ ਸੂਰਜ ਦੇ ਹੇਠ ਰੀਤਾ ਯਾਤੇ ਮਨ ਦੇ ਕਸਟ ਤੋਂ ਕੀ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ? ੨੩ ਰਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦਿਨ ਦੁੱਖ ਭਰੇ ਹਨ ਯਾਤੇ ਉਹ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਮੋਗ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਰਾਤੀਂ ਵੀ ਯਰਾਮ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ । ਇਹ ਵੀ ਵਿਯਰਥ ਹੀ ਹੈ !

੨੪ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਲਈ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿ ਖਾਵੇ-ਯੀਵੇ ਯਾਤੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਰੰਮ-ਯੰਦੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਮਨ ਯਰਚਾਵੇ । ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਵੀ ਯਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ੨੫ ਰਿਉਂ ਜੋ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਕੋਣ ਖਾ ਸਰਦਾ ਯਾਤੇ ਯਨੰਦ ਭੋਗ ਸਰਦਾ ਹੈ ? ੨੬ ਰਿਉਂ ਜੋ ਯਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਭਲਾ ਹੈ, ਬੁੱਧ ਯਾਤੇ ਗਿਆਨ ਯਾਤੇ ਯਨੰਦ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਯਰ ਯਾਥੀ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਯਾਤੇ ਜੋੜ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਵੇ, ਜਿਹੜਾ ਯਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਭਾਉਂਦਾ ਹੈ । ਇਹ ਵੀ ਵਿਯਰਥ ਯਾਤੇ ਹਵਾ ਦਾ ਫੱਰਣਾ ਹੈ !

੩

ਹਰ ਰੰਮ ਦਾ ਇੱਕ ਵੇਲਾ ਹੈ
 ? ਹਰੇਕ ਰੰਮ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਹੈ ਯਾਤੇ ਹਰ ਮਨੋਰਥ ਦਾ ਜੋ ਯਰਾਸ ਦੇ ਹੇਠ ਹੈ
 ਇੱਕ ਵੇਲਾ ਹੈ, -

੨ ਇੱਕ ਜੰਮਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਰਨ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ,
 ਇੱਕ ਲਾਉਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਲਾਏ ਹੋਏ ਨੂੰ ਖੁੱਟਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ,
 ੩ ਇੱਕ ਮਾਰ ਸੁੱਟਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਕਰਨ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ,
 ਇੱਕ ਛਾਉਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਉਸਾਰਨ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ,
 ੪ ਇੱਕ ਰੋਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੱਸਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ,
 ਇੱਕ ਮੋਗ ਕਰਨ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨੱਚਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ,
 ੫ ਇੱਕ ਖੱਬਰ ਸੁੱਟਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਖੱਬਰ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ,
 ਇੱਕ ਗਲ ਲੱਗਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗਲ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ,
 ੬ ਇੱਕ ਲੱਭਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗੁਆਉਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ,
 ਇੱਕ ਸੰਭਾਲਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁੱਟ ਦੇਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ,
 ੭ ਇੱਕ ਧਾੜਨ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੀਉਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ,
 ਇੱਕ ਚੁੱਧ ਰਹਿਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬੋਲਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ,
 ੮ ਇੱਕ ਖਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੈਰ ਕਰਨ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ,
 ਇੱਕ ਯੁੱਧ ਕਰਨ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੇਲ ਕਰਨ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ ।
 ੯ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਆਖਣੀ ਮਿਹਨਤ ਤੋਂ ਜੋ ਉਹ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕੀ ਲਾਭ ਹੈ ?

੧੦ ਮੈਂ ਉਸ ਕਮਟ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਦਮ ਵੰਸ਼ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ
 ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੇ ਰਹਿਣ । ੧੧ ਉਸ ਨੇ ਹਰੇਕ ਵਸਤੂ ਆਖੇ ਆਖਣੇ ਸਮੇਂ
 ਵਿੱਚ ਸੁੰਦਰ ਬਣਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸਦੀਖਰਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ
 ਟਿਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਇਨਸਾਨ ਉਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਆਦ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੰਤ
 ਤੱਕ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਖੁੱਝ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ । ੧੨ ਮੈਂ ਸੱਚ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਈ
 ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੋਰ ਕੁਝ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਅਨੰਦ ਹੋਣ ਅਤੇ ਆਖਣੇ ਜੀਉਂਦੇ
 ਜੀ ਭਲਿਆਈ ਕਰ ਲੈਣ ੧੩ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਜੋ ਹਰੇਕ ਆਦਮੀ ਖਾਵੇ-ਪੀਵੇ ਅਤੇ
 ਆਖੇ ਆਖਣੇ ਖੰਦ ਦਾ ਲਾਭ ਭੋਗੇ, ਇਹ ਵੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਦਾਤ ਹੈ । ੧੪ ਮੈਂ
 ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਧਰਮੇਸੁਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਦਾ ਦੇ ਲਈ ਹੈ, ਨਾ ਉਸ ਦੇ
 ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਾਧਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਘਾਟਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
 ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਉਸ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਰਹਿਣ । ੧੫ ਜੇ
 ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਗੁਣ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਕੁਝ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਉਹ ਖਹਿਲਾਂ ਵੀ
 ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਥੀਤੇ ਹੋਏ ਦੀ ਫੇਰ ਭਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ।

ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅਨਿਯਮ

੧੬ ਫੇਰ ਮੈਂ ਸੁਰਜ ਦੇ ਹੋਰ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੇ ਬਾਂਤੇ ਦੁਸ਼ਟਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ
 ਧਰਮ ਦੇ ਬਾਂਤੇ ਵੀ ਦੁਸ਼ਟਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ੧੭ ਤਦ ਮੈਂ ਆਖਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ

ਰਿ ਖਰਮੇਸੁਰ ਖਰਮੀਆਂ ਆਤੇ ਦੁਸਟਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਰਹੇਗਾ ਰਿਉਂ ਜੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਗੱਲ ਦਾ ਆਤੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕੰਮ ਦਾ ਇੱਕ ਵੇਲਾ ਹੈ । ੧੯ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ ਰਿ ਇਹ ਆਦਮ ਵੰਸੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਖਰਮੇਸੁਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚੇ ਆਤੇ ਉਹ ਵੇਖਣ ਰਿ ਉਹ ਆਪ ਖਸੂਆਂ ਵਰਗੇ ਹੀ ਹਨ । ੧੯ ਰਿਉਂ ਜੇ ਕੁਝ ਆਦਮ ਵੰਸ ਉੱਤੇ ਬੀਤਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੀ ਖਸੂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਬੀਤਦਾ ਹੈ, ਦੋਹਾਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਹੀ ਬੀਤਦੀ ਹੈ, - ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਮਰਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਉਹ ਵੀ ਮਰਦਾ ਹੈ, ਗਾਂ, ਸਭਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਸਾਹ ਹੈ ਆਤੇ ਮਨੁੱਖ ਖਸੂ ਨਾਲੋਂ ਕੁਝ ਉੱਤਮ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਗਾਂ, ਸਭ ਵਿਯਕਰਣ ਹੀ ਹੈ ! ੨੦ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਇੱਕੋ ਥਾਂ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਸਭ ਦੇ ਸਭ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਲਦੇ ਹਨ । ੨੧ ਕੋਣ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਰਿ ਆਦਮ ਵੰਸੀ ਦਾ ਆਤਮਾ ਉੱਪਰ ਵੱਲ ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਖਸੂਆਂ ਦਾ ਆਤਮਾ ਖਰਤੀ ਵੱਲ ਹੇਠਾਂ ਉੱਤਰਦਾ ਹੈ ? ੨੨ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ ਰਿ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਲਈ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗੀ ਹੋਰ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਰਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੰਮ-ਯੰਦੇ ਵਿੱਚ ਆਨੰਦ ਰਿਹਾ ਕਰੇ, ਰਿਉਂ ਜੇ ਉਸ ਦਾ ਭਾਗ ਟਿਹੇ ਹੈ, ਰਿਉਂ ਜੇ ਕੁਝ ਉਹ ਦੇ ਬਾਯਦ ਹੋਵੇਗਾ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਨੂੰ ਕੋਣ ਉਹ ਨੂੰ ਮੋੜ ਲਿਆਵੇਗਾ ?

੪

੧ ਤਦ ਮੈਂ ਫੇਰ ਮੁੜ ਕੇ ਸਾਰੇ ਹਨੇਰ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਜੋ ਸੂਰਜ ਦੇ ਹੇਠ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਵੇਖੇ ਸਤਾਇਆਂ ਹੋਇਆਂ ਦੇ ਹੰਝੂ ਵਗਦੇ ਸਨ ਆਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲਾਸਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਤੇ ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਹਨੇਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਥਲਵੰਤ ਸਨ ਖਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲਾਸਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਾ ਰਿਹਾ । ੨ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਮੁਰਦਿਆਂ ਦੀ ਜੇ ਖਹਿਲਾਂ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਜੀਉਂਦਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਜੇ ਗੁਣ ਜੀਉਂਦੇ ਹਨ, ਸਰਗੁਣਾ ਕੀਤੀ ੩ ਖਰ ਦੋਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜਿਯਾਦਾ ਚੰਗਾ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਆਜੇ ਹੋਇਆ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਜਿਸ ਨੇ ਗੁਣੇ ਤੱਕ ਸੂਰਜ ਦੇ ਹੇਠ ਦਾ ਭੈੜਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ।

੪ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਯਦ ਮੈਂ ਸਾਰੀ ਮਿਹਨਤ ਆਤੇ ਸਾਰੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ, ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਨਾਲ ਟੀਰਖਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ । ਇਹ ਵੀ ਵਿਯਕਰਣ ਆਤੇ ਹਵਾ ਦਾ ਫੱਕਣਾ ਹੈ ।

੫ ਮੁਰਖ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਉੱਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਆਪਣਾ ਮਾਮ ਆਪ ਹੀ ਖਾਂਦਾ ਹੈ । ੬ ਮੁੱਖ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੁੱਠੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕਸਟ ਆਤੇ ਹਵਾ ਦਾ ਫੱਕਣਾ ਹੋਵੇ ।

੭ ਤਦ ਮੈਂ ਫੇਰ ਸੂਰਜ ਦੇ ਹੇਠ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਯਕਰਣ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ, ੮ ਕੋਈ ਤਾਂ ਇਕੱਲਾ ਹੈ ਆਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਨਹੀਂ, ਨਾ ਉਸ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੈ ਨਾ ਭਰਾ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਯੰਦੇ ਦਾ ਆੰਤ ਨਹੀਂ ਆਤੇ ਉਸ ਦੀ ਆੱਖ ਖਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ

ਰੱਜਦੀ, ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਰਿਸ ਦੇ ਲਈ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਖਣੀ ਜਿੰਦ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨੂੰ ਗੁਆਉਂਦਾ ਹਾਂ? ਇਹ ਵੀ ਵਿਆਰਥ ਅਤੇ ਬੁਰਾ ਕਮਟ ਹੈ।

੯ ਇੱਕ ਨਾਲੋਂ ਦੋ ਚੰਗੇ ਹਨ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਫਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ੧੦ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਉਹ ਡਿੱਗ ਪੈਣ ਤਾਂ ਇੱਕ ਜਣਾ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਚੁੱਕੇਗਾ, ਪਰ ਗਾਏ ਉਹ ਦੋ ਉੱਤੇ ਜਿਹੜਾ ਇਕੱਲਾ ਡਿੱਗਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਨਹੀਂ ਜੋ ਉਹ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰੇ! ੧੧ ਫੇਰ ਜੇ ਦੋ ਇਕੱਠੇ ਲੰਮੇ ਪੈਣ ਤਾਂ ਉਹ ਗਰਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਕੱਲਾ ਰਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਰਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? ੧੨ ਜੇ ਕੋਈ ਇੱਕ ਉੱਤੇ ਭਾਰੀ ਪੈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਉਸ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤੇਰੀ ਸੱਮੀ ਛੇਤੀ ਨਹੀਂ ਟੁੱਟਦੀ।

੧੩ ਇੱਕ ਬੁੱਢੇ ਅਤੇ ਮੁਰਖ ਰਾਜਾ ਨਾਲੋਂ, ਜੋ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਸਹਾਰਨਾ ਕਰਨਾ ਨਾ ਜਾਣੇ, ਇੱਕ ਦੀਨ ਪਰ ਬੁੱਧਵਾਨ ਜੁਆਨ ਚੰਗਾ ਹੈ, ੧੪ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕੈਦਖਾਨੇ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਰਾਜ ਕਰਨ ਆਇਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬ ਜੰਮਿਆ ਸੀ। ੧੫ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਜੀਉਂਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜੋ ਸੂਰਜ ਦੇ ਹੇਠ ਤੁਰਦੇ ਹਨ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੂਜੇ ਜੁਆਨ ਨਾਲ ਹੋ ਗਏ, ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ। ੧੬ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਹੱਦ ਨਹੀਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਉਹ ਪਰਧਾਨ ਹੋਇਆ, ਤਾਂ ਵੀ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਣਗੇ, ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ ਨਾ ਹੋਣਗੇ। ਸੱਚ-ਮੁੱਚ ਇਹ ਵੀ ਵਿਆਰਥ ਅਤੇ ਹਵਾ ਦਾ ਫੱਕਣਾ ਹੈ!

੫

ਭਗਤੀ ਦਾ ਲਾਭ

੧ ਜਿਸ ਵਲੋਂ ਤੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਪਰ ਵਿੱਚ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਪੈਰ ਚੱਕਰੀ ਨਾਲ ਰੱਖ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਣਨ ਲਈ ਨਜ਼ਦੀਕ ਆਉਣਾ ਮੁਰਖਾਂ ਦੇ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗਾ ਹੈ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਕਿ ਉਹ ਬੁਰਿਆਈ ਕਰਦੇ ਹਨ। ੨ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਨਾ ਕਰ ਅਤੇ ਤੇਰਾ ਮਨ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਕੁਝ ਨਾ ਆਖੇ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਤੂੰ ਪਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹੈਂ, ਇਸ ਲਈ ਤੇਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬੋਝੀਆਂ ਹੀ ਹੋਣ।

੩ ਕਿਉਂਕਿ ਕੰਮ ਵੱਧ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸੁਖਨਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਧ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੁਰਖ ਠਹਿਰਦਾ ਹੈ।

੪ ਜਦ ਤੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮੁੱਖਣਾ ਮੁੱਖੋਂ ਤਾਂ ਉਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲ ਨਾ ਕਰ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਮੁਰਖਾਂ ਤੋਂ ਪਰਮੰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜੇ ਮੁੱਖਣਾ ਤੂੰ ਮੁੱਖੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਧੁਰਾ ਕਰ। ੫ ਤੇਰੇ ਮੁੱਖਣਾ ਮੁੱਖ ਕੇ ਧੁਰੀ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ, ਨਾ ਮੁੱਖਣਾ ਹੀ

ਚੰਗਾ ਹੈ । ੬ ਤੇਰਾ ਮੂੰਹ ਤੇਰੇ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਖਾਧ ਨਾ ਰਹਾਵੇ ਅਤੇ ਦੂਤ ਦੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਨਾ ਆਖੀਂ ਕਿ ਇਹ ਭੁੱਲ ਨਾਲ ਹੋਇਆ । ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੇਰੀ ਅਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਰਹੇਯਿਤ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਹੱਥਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਬਰਬਾਦ ਕਰੇ ?

੭ ਸੁਖਨਿਆਂ ਦੇ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਬਹੁਤੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਯਕਰਥ ਹਨ, ਧਰ ਤੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਕੋਲੋਂ ਡਰ ।

੮ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਕਿਸੇ ਸੁਖੇ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬਾਂ ਉੱਤੇ ਹਨੇਰ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸਚਿਆਈ ਦਾ ਵੱਡਾ ਵਿਗਾੜ ਵੇਖੇਂ, ਤਾਂ ਉਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਹੈਰਾਨ ਨਾ ਹੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜੇ ਵੱਡਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ, ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਡੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ । ੯ ਧਰਤੀ ਦੀ ਉਖਜ ਸਭ ਦੇ ਲਈ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨਾਲ ਰਾਜਾ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

੧੦ ਉਹ ਜੋ ਚਾਂਦੀ ਨੂੰ ਲੋਚਦਾ ਹੈ, ਸੇ ਚਾਂਦੀ ਨਾਲ ਨਾ ਰੱਜੇਗਾ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਧਨ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਨਾ ਰੱਜੇਗਾ, ਇਹ ਵੀ ਵਿਯਕਰਥ ਹੀ ਹੈ ।

੧੧ ਜਦ ਮਾਲ-ਧਨ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਦੇ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਵੀ ਵੱਧ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਲਾਭ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨੂੰ ਆਖਣੀਆਂ ਆਂਖਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖੇ ?

੧੨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੀ ਨੀਂਦ ਮਿੱਠੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਬੋੜ੍ਹਾ ਖਾਵੇ ਭਾਵੇਂ ਬਹੁਤ, ਧਰ ਧਨੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ।

੧੩ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਬਿਖਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਸੂਰਜ ਦੇ ਹੇਠ ਵੇਖੀ ਕਿ ਧਨ ਆਖਣੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਗਾਨੀ ਦੇ ਲਈ ਸਾਂਭਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ੧੪ ਅਤੇ ਉਹ ਧਨ ਕਿਸੇ ਬੁਰੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਨਾਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫੇਰ ਉਸ ਦੇ ਇੱਕ ਖੁੱਤਰ ਜੰਮਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਹ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ । ੧੫ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਆਖਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਢਿੱਡ ਵਿੱਚੋਂ ਨੰਗਾ ਨਿੱਕਲਿਆ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਖੁੜ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਆਖਣੀ ਰਮਾਈ ਵਿੱਚੋਂ ਨਾਲ ਕੁਝ ਨਾ ਰੱਖੇਗਾ, ਜੇ ਆਖਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਵੇ । ੧੬ ਇਹ ਵੀ ਵੱਡੀ ਬਿਖਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਆਇਆ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਹਵਾ ਲਈ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਭ ਹੈ ? ੧੭ ਉਹ ਆਖਣੀ ਮਾਰੀ ਉਮਰ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਕਰੋਧ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ।

੧੮ ਵੇਖੋ, ਮੈਂ ਉਹ ਗੱਲ ਵੇਖੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਚੰਗੀ ਅਤੇ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਖਾਵੇ-ਖੀਵੇ ਅਤੇ ਆਖਣੇ ਸਾਰੇ ਧੰਦੇ ਦਾ ਫਲ ਭੋਗੇ ਜੋ ਉਹ ਸੂਰਜ ਦੇ ਹੇਠ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਜੀਵਨ ਦੇ ਬੋੜ੍ਹੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਇਹ ਉਸ ਦਾ ਭਾਗ ਹੈ ੧੯ ਹੋਰ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਧਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਮੰਜ ਕਰੇ ਅਤੇ ਆਖਣਾ ਭਾਗ ਭੋਗੇ ਅਤੇ ਆਖਣੇ ਧੰਦੇ

ਉਂ ਯਾਨੰਦ ਹੋਵੇ - ਇਹ ਵੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਦਾਤ ਹੈ । ੨੦ ਉਹ ਯਾਧਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚੇਤੇ ਨਾ ਰੱਖੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਹ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਯਾਨੰਦ ਦੇ ਨਾਲ ਭਰਦਾ ਹੈ ।

੬
 ? ਇੱਕ ਬਿਧਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਸੂਰਜ ਦੇ ਹੇਠ ਵੇਖੀ ਯਾਤੇ ਉਹ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਭਾਰੀ ਹੈ: ੨ ਕੋਈ ਯਜਿਗਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਨ, ਮਾਲ ਯਾਤੇ ਮਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਯੈਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਦਾ ਜੀ ਲੋਚਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਬੁਝ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਵੀ ਧਰਮੇਸੁਰ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਮਭ ਵਰਤਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਸਗੋਂ ਯਗਾਣਿਆ ਮਨੁੱਖ ਉਸ ਨੂੰ ਵਰਤਦਾ ਹੈ । ਇਹ ਵੀ ਵਿਯਰਥ ਯਾਤੇ ਇੱਕ ਭੈੜਾ ਰੋਗ ਹੈ ।

੩ ਜੇਕਰ ਰਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮੈਂ ਬੱਚੇ ਹੋਣ ਯਾਤੇ ਉਹ ਬਹੁਤ ਮਾਲਾਂ ਤੱਕ ਜੀਉਂਦਾ ਰਹੇ, ਯਜਿਗਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਉਮਰ ਬਹੁਤ ਲੰਮੀ ਹੋਵੇ ਧਰ ਉਹ ਦਾ ਜੀਯਾ ਭਲਿਆਈ ਨਾਲ ਨਾ ਰੱਜੇ ਯਾਤੇ ਉਹ ਦਫਨਾਇਆ ਵੀ ਨਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਯਾਧਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਗਰਭ ਵਿੱਚ ਮਰਿਆ ਬੱਚਾ ਚੰਗਾ ਹੈ, ੪ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਵਿਯਰਥ ਹੀ ਯਾਇਆ ਯਾਤੇ ਗੁਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ ਯਾਤੇ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਵੀ ਗੁਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲੁੱਕ ਗਿਆ, ੫ ਉਸ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਸੂਰਜ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ, ਨਾ ਹੀ ਰਿਸੇ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜਾਣਿਆ, ਫੇਰ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਸੁੱਖ ਹੈ । ੬ ਹਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਦੇ ਵਾਰੀ ਗਜ਼ਾਰ ਮਾਲਾਂ ਤੱਕ ਜੀਉਂਦਾ ਰਹੇ ਧਰ ਫੇਰ ਵੀ ਉਹ ਕੋਈ ਭਲਿਆਈ ਨਾ ਵੇਖੇ, - ਭਲਾ, ਮਾਰਿਆਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਇੱਕੋ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਦੇ ?

੭ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਮਾਰਾ ਰੰਮ-ਯੰਦਾ ਯਾਧਣੇ ਢਿੱਡ ਦੇ ਲਈ ਹੈ, ਫੇਰ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਭੁੱਖ ਨਹੀਂ ਮਿਟਦੀ । ੮ ਬੁੱਧਵਾਨ ਨੂੰ ਮੁਰਖ ਨਾਲੋਂ ਜਿਆਦਾ ਸੀ ਲਾਭ ਹੈ ਯਾਤੇ ਕੰਗਾਲ ਨੂੰ ਜੋ ਜੀਉਂਦਿਆਂ ਦੇ ਯੱਗੇ ਚੱਲਣਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਧਰਾਧਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ? ੯ ਯੱਖਾਂ ਤੋਂ ਵੇਖ ਲੈਣਾ ਲਾਲਮਾ ਵਿੱਚ ਭਟਕਣ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗਾ ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਵਿਯਰਥ ਯਾਤੇ ਹਵਾ ਦਾ ਫੱਕਣਾ ਹੈ !

੧੦ ਜੇ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਯਾਤੇ ਇਹ ਜਾਣਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਕੀ ਹੈ, ਉਹ ਯਾਧਣੇ ਨਾਲੋਂ ਤਰਕੇ ਨਾਲ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ । ੧੧ ਭਾਵੇਂ ਵਿਯਰਥ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਹੁਤ ਵਸਤੂਆਂ ਹਨ, ਧਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਕੀ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ? ੧੨ ਕੋਣ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਲਈ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਕੀ ਚੰਗਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਯਾਧਣੇ ਵਿਯਰਥ ਜੀਵਨ ਦੇ ਬੋਝੇ ਜਿਹੇ ਦਿਨ ਧਰਛਾਵੇਂ ਵਾਂਗੂੰ ਕੱਟਦਾ ਹੈ ? ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਕੋਣ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਘਾਯਦ ਸੂਰਜ ਦੇ ਹੇਠ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ?

੭

ਬੁੱਧੀ ਆਤੇ ਮੁਰਖਤਾਈ

੧ ਨੇਰਨਾਮੀ ਮਹਿੰਗੇ ਆਤਰ ਨਾਲੋਂ ਆਤੇ ਮਰਨ ਦਾ ਦਿਨ ਜੀਮਣ ਦੇ ਦਿਨ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗਾ ਹੈ ।

੨ ਮੋਗ ਵਾਲੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਦਾਵਤ ਵਾਲੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗਾ ਹੈ, ਰਿਉਂ ਜੋ ਮਾਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਆਂਤ ਏਹੋ ਹੈ ਆਤੇ ਜੀਉਂਦੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਏਸ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਰਰਨਗੇ ।

੩ ਗਾਮੇ ਨਾਲੋਂ ਦੁੱਖ ਚੰਗਾ ਹੈ, ਰਿਉਂ ਜੋ ਮੂੰਗ ਦੀ ਉਦਾਮੀ ਨਾਲ ਮਨ ਮੁਧਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

੪ ਬੁੱਧਵਾਨ ਦਾ ਦਿਲ ਮੋਗ ਵਾਲੇ ਘਰ ਵੱਲ ਲੱਗਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਘਰ ਮੁਰਖ ਦਾ ਦਿਲ ਆਨੰਦ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਲੱਗਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ।

੫ ਮੁਰਖਾਂ ਦੇ ਗੀਤ ਸੁਣਨ ਨਾਲੋਂ ਬੁੱਧਵਾਨ ਦੀ ਝਿੜਰ ਸੁਣਨੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਲਈ ਚੰਗੀ ਹੈ ।

੬ ਰਿਉਰਿ ਜਿਵੇਂ ਰੜਾਹੇ ਦੇ ਹੇਠ ਰੰਡਿਆਂ ਦੀ ਆੱਗ ਨਾਲ ਧਟਾਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਮੁਰਖ ਦਾ ਗਾਮਾ ਹੈ, ਏਹ ਵੀ ਵਿਆਰਥ ਹੈ ।

੭ ਮੱਚ-ਮੁੱਚ ਮਖਤੀ ਬੁੱਧਵਾਨ ਨੂੰ ਰਮਲਾ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਆਤੇ ਰਿਸਵਤ ਬੁੱਧ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ।

੮ ਰਿਸੇ ਗੱਲ ਦਾ ਆਂਤ ਉਸ ਦੇ ਆਰੰਭ ਨਾਲੋਂ ਭਲਾ ਹੈ ਆਤੇ ਧੀਰਜਵਾਨ ਹੰਦਾਰੀ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗਾ ਹੈ ।

੯ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਰੁਝੇਯ ਨਾ ਰਰ, ਰਿਉਂ ਜੋ ਰੁਝੇਯ ਮੁਰਖਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ।

੧੦ ਏਹ ਨਾ ਆਖ ਰਿ ਖਿਛਲੇ ਦਿਨ ਏਹਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਰਿਉਂ ਚੰਗੇ ਮਨ ? ਰਿਉਂ ਜੋ ਤੂੰ ਬੁੱਧ ਨਾਲ ਏਸ ਦੇ ਘਾਸੇ ਨਹੀਂ ਖੁੱਛਦਾ ।

੧੧ ਵਿਰਾਮਤ ਦੇ ਵਾਂਗੂੰ ਬੁੱਧ ਚੰਗੀ ਹੈ ਆਤੇ ਮੁਰਜ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਲਾਭਦਾਰੀ ਹੈ ।

੧੨ ਰਿਉਂ ਜੋ ਬੁੱਧ ਦਾ ਮਗਰਾ ਧਨ ਦੇ ਮਗਰੇ ਵਰਗਾ ਹੈ, ਘਰ ਗਿਆਨ ਦਾ ਏੱਕ ਏਹ ਲਾਭ ਹੈ, ਜੋ ਬੁੱਧ ਆਪਣੇ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਨ ਦੀ ਰਾਖੀ ਰਰਦੀ ਹੈ ।

੧੩ ਘਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰੰਮ ਨੂੰ ਵੇਖ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਨੇ ਟੇਡਾ ਰੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਣ ਸਿੱਧਾ ਰਰ ਮਰਦਾ ਹੈ ?

੧੪ ਖੁਸ਼ਗਲੀ ਦੇ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਨਿਗਲ ਹੋ, ਘਰ ਬਿਧਤਾ ਦੇ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਰਰ, ਏਸ ਨੂੰ ਵੀ ਘਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਹ ਦੇ ਵਰਗਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਿ ਮਨੁੱਖ ਰਿਸੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਾ ਬੁੱਝੇ ।

੧੫ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇਖਿਆ, ਇੱਕ ਧਰਮੀ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਨਾਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੁਸ਼ਟ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਦੁਸ਼ਟਤਾ ਵਿੱਚ ਲੰਬੀ ਉਮਰ ਭੋਗਦਾ ਹੈ । ੧੬ ਵਧੇਰੇ ਧਰਮੀ ਨਾ ਬਣ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਧੇਰੇ ਬੁੱਧਵਾਨ ਹੋ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਤੈਨੂੰ ਕੀ ਲੋੜ ਹੈ ? ੧੭ ਵਧੇਰੇ ਦੁਸ਼ਟ ਨਾ ਬਣ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਰਖ ਹੋ, ਤੂੰ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ ਰਿਉਂ ਮਰੇਂ ? ੧੮ ਚੰਗਾ ਹੈ ਜੇ ਤੂੰ ਇਹ ਨੂੰ ਫੜ੍ਹ ਕੇ ਰੱਖੇਂ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਹੱਥ ਨਾ ਖਿੱਚੋ, ਉਹ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਸਭਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਚ ਨਿੱਕਲੇਗਾ ।

੧੯ ਬੁੱਧ ਬੁੱਧਵਾਨ ਨੂੰ ਸਗਿਰ ਦੇ ਦਮਾਂ ਤਰਫ਼ੇ ਹਾਰਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਰਫ਼ਾ ਕਰਦੀ ਹੈ । ੨੦ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਅਜਿਹਾ ਧਰਮੀ ਮਨੁੱਖ ਕੋਈ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਭਲਿਆਈ ਹੀ ਕਰੇ ਅਤੇ ਖਾਧ ਨਾ ਕਰੇ ।

੨੧ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਜੋ ਆਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਮਨ ਨਾ ਲਾ, ਰਿਤੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਦਾਮ ਨੂੰ ਤੈਨੂੰ ਸਰਾਧ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸੁਣੋ ! ੨੨ ਰਿਉਂ ਜੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ, ਜੇ ਤੂੰ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਸ਼ਟਿਆਂ ਨੂੰ ਸਰਾਧ ਦਿੰਦਾ ਹੈ !

੨੩ ਮੈਂ ਬੁੱਧ ਨਾਲ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਧਰਖਿਆ ਹੈ । ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਬੁੱਧਵਾਨ ਹੋਵਾਂਗਾ ਧਰ ਇਹ ਗੱਲ ਮੇਰੀ ਧਰੁਚ ਤੋਂ ਦੂਰ ਸੀ ੨੪ ਜੇ ਕੁਝ ਦੂਰ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਡੂੰਘਾ ਹੈ, ਉਹ ਨੂੰ ਕੋਣ ਲੱਭ ਸਕਦਾ ਹੈ ? ੨੫ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਬੁੱਧ ਨੂੰ ਜਾਣਾਂ ਅਤੇ ਲੱਭ ਲਵਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮੁੱਢ ਨੂੰ ਭਾਲਾਂ ਅਤੇ ਮੁਰਖਤਾਈ ਦੀ ਬੁਰਿਆਈ ਅਤੇ ਮੁਰਖਤਾਈ ਜੋ ਖਾਗਲਯਣ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝਾਂ ।

੨੬ ਮੈਂ ਉਸ ਇਮਤਰੀ ਨੂੰ ਮੌਤ ਨਾਲੋਂ ਕੋਝੀ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਦਾ ਦਿਲ ਫਾਹੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਥ ਬੋਝੀਆਂ ਹਨ । ਜਿਹੜਾ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਧਰਮੰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਤੋਂ ਬਚੇਗਾ ਧਰ ਖਾਧੀ ਉਸ ਦਾ ਸਿਰਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ੨੭ ਉਪਦੇਸ਼ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਵੇਖੋ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਇਹ ਖੋਜ ਕੱਢੀ ਹੈ । ੨੮ ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੁਣ ਤੱਕ ਮੇਰਾ ਮਨ ਭਾਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਧਰ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ: ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੈਂ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਲੱਭਿਆ ਹੈ ਧਰ ਇੱਕ ਵੀ ਇਮਤਰੀ ਮੈਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਲੱਭੀ । ੨੯ ਵੇਖੋ, ਮੈਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਹੋ ਹੀ ਲੱਭਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਬਣਾਇਆ, ਧਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤੀਆਂ ਜੁਗਤਾਂ ਭਾਲੀਆਂ ਹਨ ।

ਭੁੱਧਵਾਨ ਦੇ ਵਰਗਾ ਰੋਣ ਹੈ ? ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ ਰੋਣ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ? ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਭੁੱਧ ਉਹ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਚਮਕਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਕੋਰੋਨਾ ਬਦਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

੨ ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਗਾਜ਼ੇ ਦੇ ਗੁਰਮ ਨੂੰ, ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮੋਂਹ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੰਨਦਾ ਰਹਿ । ੩ ਤੂੰ ਗਾਜ਼ਾ ਦੇ ਗੁਰੂ ਜਾਣ ਦੀ ਛੇਤੀ ਨਾ ਕਰ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਬੁਰੇ ਕੰਮ ਦੇ ਲਈ ਜਿਦ ਨਾ ਕਰ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਉਹ ਨੂੰ ਭਾਉਂਦਾ ਹੈ ਉਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ੪ ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਗਾਜ਼ੇ ਦੀ ਆਗਿਆ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਰੋਣ ਉਹ ਨੂੰ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ? ੫ ਉਹ ਜੇ ਆਗਿਆ ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਬੁਰਿਆਈ ਤੋਂ ਬਚੇਗਾ ਅਤੇ ਭੁੱਧਵਾਨ ਦਾ ਮਨ ਮੈਂ ਅਤੇ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ੬ ਕਿਉਂ ਜੇ ਹਰ ਮਨੋਰਥ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਵਿਧੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਬਿਧਤਾ ਉਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਭਾਰੀ ਹੋਵੇ ੭ ਉਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਕੀ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਨੂੰ ਰੋਣ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇਗਾ ? ੮ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਆਤਮਾ ਦੇ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਵੱਸ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕੇ ਅਤੇ ਨਾ ਮਰਨ ਦੇ ਦਿਨ ਦੇ ਉੱਤੇ ਉਹ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਜ ਹੈ । ਜਿਵੇਂ ਲੜਾਈ ਦੇ ਦਿਨ ਵਿੱਚੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਬੁਰਿਆਈ ਬੁਰਿਆਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੁਡਾਵੇਗੀ ੯ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਸਾਰਿਆਂ ਕੰਮਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਇਆ, ਜੋ ਸੂਰਜ ਦੇ ਹੇਠ ਹੁੰਦੇ ਹਨ - ਅਜਿਹਾ ਵੇਲਾ ਹੈ ਜਿਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣਾ ਹੀ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ।

ਦੁਸਟ ਅਤੇ ਧਰਮੀ

੧੦ ਤਦ ਮੈਂ ਦੁਸਟਾਂ ਨੂੰ ਦਫ਼ਨਾਏ ਜਾਂਦੇ ਦੇਖਿਆ ਧਰ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਖਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਆਉਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਉਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਭੁਲਾਏ ਗਏ । ਇਹ ਵੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ ?? ਕਿਉਂਕਿ ਬਦੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਗੁਰਮ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਯੂਰਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਦਮ ਵੰਸੀਆਂ ਦੇ ਮਨ ਖੁੱਜ ਕੇ ਬੁਰਿਆਈ ਦੀ ਵੱਲ ਲੱਗੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ੧੨ ਭਾਵੇਂ ਖਾਖੀ ਮੈਂ ਵਾਰੀ ਖਾਖ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਹ ਦੀ ਉਮਰ ਵੀ ਵੱਧ ਜਾਵੇ, ਤਦ ਵੀ ਮੈਂ ਸੱਚ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ, ਜੇ ਭਲਾ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਧਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਦਾ ਭੈ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ੧੩ ਧਰ ਖਾਖੀ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰਦੀ ਨਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਨਾ ਉਹ ਖਰਛਾਵੇਂ ਵਾਂਗੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਧਰਮੇਸੁਰ ਕੋਲੋਂ ਨਹੀਂ ਡਰਦਾ ।

੧੪ ਇੱਕ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ ਜੋ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਧਰਮੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੁਸਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਦੁਸਟ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧਰਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣਾ

ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਮੈਂ ਆਖਿਆ, ਇਹ ਵੀ ਵਿਯਕਰਣ ਹੈ ! ੧੫ ਉਦ ਮੈਂ ਯਾਦ ਨੂੰ ਮਲਾਹਿਆ ਕਿਉਂ ਜੋ ਸੂਰਜ ਦੇ ਹੇਠ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਖਾਵੇ-ਪੀਵੇ ਅਤੇ ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਰੰਮ-ਯੰਦੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਮਾਰਿਆਂ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਜੋ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸੂਰਜ ਦੇ ਹੇਠ ਉਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਇਹ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹੇਗਾ ।

੧੬ ਜਦ ਮੈਂ ਆਖਣਾ ਮਨ ਲਾਇਆ ਕਿ ਬੁੱਧ ਨੂੰ ਜਾਣਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਰੰਮ-ਯੰਦੇ ਨੂੰ ਜੋ ਧਰਤੀ ਦੇ ਉੱਤੇ ਰੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਵੇਖ ਲਵਾਂ, ਭਈ ਕਿਵੇਂ ਆਦਮੀ ਦੀਆਂ ਆੱਖਾਂ ਨਾ ਸ਼ਾਤ ਨੂੰ, ਨਾ ਦਿਨ ਨੂੰ ਨੀਂਦ ਨੂੰ ਵੇਖਦੀਆਂ ਹਨ, ੧੭ ਉਦ ਮੈਂ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਰੰਮ ਵੇਖੋ ਭਈ ਮਨੁੱਖ ਕੋਲੋਂ ਉਹ ਰੰਮ ਬੁੱਝਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਜੋ ਸੂਰਜ ਦੇ ਹੇਠ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਮਨੁੱਖ ਜੋਰ ਲਾ ਕੇ ਵੀ ਉਹ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰੇ ਤਾਂ ਵੀ ਕੁਝ ਨਾ ਲੱਭੇਗਾ । ਹਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਬੁੱਧਵਾਨ ਵੀ ਆਖੇ ਕਿ ਮੈਂ ਜਾਣ ਲਵਾਂਗਾ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਨਹੀਂ ਬੁੱਝ ਸਕੇਗਾ ।

੯

ਸਭ ਦੀ ਇੱਕੋ ਮੰਜਲ

੧ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਮੈਂ ਆਖਣਾ ਮਨ ਲਾਇਆ ਅਤੇ ਸਭਨਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਜਾਣ ਲਿਆ ਕਿ ਧਰਮੀ ਅਤੇ ਬੁੱਧਵਾਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੰਮ ਧਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹਨ । ਮਨੁੱਖ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਧਰਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਵੈਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਸਭ ਕੁਝ ਉਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਹੈ । ੨ ਸਭ ਕੁਝ ਮਾਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਵਾਧਰਦਾ ਹੈ । ਧਰਮੀ ਅਤੇ ਦੁਸਟ ਉੱਤੇ, ਭਲੇਮਾਣਸ, ਧਾਰ ਅਤੇ ਧਨੀਤ ਉੱਤੇ, ਜਿਹੜਾ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਬਲੀ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦਾ, ਉਸ ਉੱਤੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਵਾਧਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਲਾਮਾਣਸ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੀ ਧਾਧੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੀ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਸਹੁੰ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਹੈ ੩ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸੂਰਜ ਦੇ ਹੇਠ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇੱਕ ਇਹ ਬੁਰਿਆਈ ਹੈ ਕਿ ਸਭਨਾਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਵਾਧਰਦੀ ਹੈ, ਹਾਂ, ਆਦਮ ਵੰਸ ਦਾ ਮਨ ਵੀ ਬਦੀ ਨਾਲ ਭਰਯੂਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦ ਤੱਕ ਉਹ ਜੀਉਂਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਧਾਗਲਖਣ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਯਦ ਫੇਰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ੪ ਜਿਹੜਾ ਮਾਰੇ ਜੀਉਂਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਉਹ ਦੇ ਲਈ ਆਮ ਹੈ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਮਰੇ ਹੋਏ ਸੁਰ ਨਾਲੋਂ ਜੀਉਂਦਾ ਕੁੱਤਾ ਚੰਗਾ ਹੈ । ੫ ਜੀਉਂਦੇ ਤਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਸੀਂ ਮਰਾਂਗੇ ਧਰ ਮਰੇ ਹੋਏ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਹੋਰ ਕੋਈ ਫਲ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਚੇਤਾ ਮਿਟ ਗਿਆ ਹੈ । ੬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਵੈਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੀਰਖਾ ਗੁਣ ਮੁੱਕ ਗਏ ਅਤੇ

ਮਦਾ ਲਈ ਸਭਨਾਂ ਰੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸੂਰਜ ਦੇ ਗੇਠ ਰੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਭਾਗ ਨਹੀਂ ।

੭ ਆਪਣੇ ਰਾਗ ਤੁਰਿਆ ਜਾ, ਅਨੰਦ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਰੋਟੀ ਖਾ ਅਤੇ ਮੈਂਜ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਮਧ ਖੀ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਗੁਣ ਧਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਤੇਰੇ ਰੰਮਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮੰਦ ਰੀਤਾ ਹੈ । ੮ ਤੇਰੇ ਕੱਥੜੇ ਮਦਾ ਚਿੱਟੇ ਗੇਠ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਤੇਲ ਦੀ ਘਾਟ ਨਾ ਹੋਵੇ । ੯ ਆਪਣੇ ਵਿਅਰਥ ਜੀਵਨ ਦੇ ਮਾਰੇ ਦਿਨ, ਜੋ ਉਮ ਨੇ ਸੂਰਜ ਦੇ ਗੇਠ ਤੈਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਆਪਣੇ ਵਿਅਰਥ ਦੇ ਮਾਰੇ ਦਿਨ, ਆਪਣੀ ਧਿਆਰੀ ਧਤਨੀ ਦੇ ਮੰਗ ਮੈਂਜ ਮਾਣ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਦੇ ਗੇਠਲੇ ਰੰਮ-ਧੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹੋ ਤੇਰਾ ਭਾਗ ਹੈ । ੧੦ ਜਿਹੜਾ ਰੰਮ ਤੇਰੇ ਗੱਥ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਉਹੋ ਆਪਣੇ ਮਾਰੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਕਰ ਕਿਉਂ ਜੋ ਧਤਾਲ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਤੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਨਾ ਕੋਈ ਰੰਮ, ਨਾ ਖਿਆਲ, ਨਾ ਗਿਆਨ, ਨਾ ਬੁੱਧ ਹੈ ।

੧੧ ਫੇਰ ਮੈਂ ਮੁੜ ਕੇ ਸੂਰਜ ਦੇ ਗੇਠ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਤੇਜ਼ ਦੌੜਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਲਈ ਦੌੜ ਹੈ, ਨਾ ਸੂਰਮੇ ਦੇ ਲਈ ਜੁੱਧ, ਮਗੋਂ ਬੁੱਧਵਾਨ ਲਈ ਰੋਟੀ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਨਾ ਸਮਝ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨਿਰੁੱਠ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਧਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਤੇ ਮੈਂਕੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ । ੧੨ ਨਾਲੇ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣਾ ਸਮਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਧਰਿਚਾਣਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਮੱਛੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਖਿਧਤਾ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਖੰਛੀ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਆਦਮ ਵੰਸੀ ਵੀ ਖਿਧਤਾ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਅਚਾਨਕ ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਆ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ।

੧੩ ਸੂਰਜ ਦੇ ਗੇਠ ਮੈਂ ਇਹ ਬੁੱਧ ਵੀ ਵੇਖੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਵੱਡੀ ਲੱਗੀ । ੧੪ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਸਹਿਰ ਮੀ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਝੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਲੋਕ ਸਨ । ਉਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਨੂੰ ਘੋਰਾ ਧਾਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਮਾਗਮਣੇ ਵੱਡੇ ਮੋਰਚੇ ਲਾਏ । ੧੫ ਉਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੰਗਾਲ ਧਰ ਬੁੱਧਵਾਨ ਮਨੁੱਖ ਮਿਲਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੁੱਧ ਨਾਲ ਉਸ ਸਹਿਰ ਨੂੰ ਖਚਾ ਲਿਆ, ਤਾਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਉਸ ਰੰਗਾਲ ਨੂੰ ਖਾਦ ਨਾ ਰੱਖਿਆ । ੧੬ ਤਦ ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲੋਂ ਬੁੱਧ ਚੰਗੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਰੰਗਾਲ ਦੀ ਬੁੱਧ ਤੁੱਛ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀਆਂ । ੧੭ ਬੁੱਧਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀ ਆਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਗੱਲਾਂ, ਮੁਰਖਾਂ ਦੇ ਹਾਰਮ ਦੇ ਰੋਲੇ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸੁਣੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ । ੧੮ ਯੁੱਧ ਦੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬੁੱਧ ਚੰਗੀ ਹੈ ਧਰ ਇੱਕ ਧਾਥੀ ਮਨੁੱਖ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀ ਭਲਿਆਈ ਦਾ ਨਾਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ।

੧੦

ਬੁੱਧ ਦੀ ਉੱਤਮਤਾਈ

੧ ਮਰੀਆਂ ਮੱਖੀਆਂ ਗੰਧੀ ਦੇ ਤੇਲ ਨੂੰ ਦੁਰਗੰਧਤ ਰਚੀਆਂ ਗਨ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੀ ਬੋੜੀ ਜਿਹੀ ਮੁਰਖਤਾਈ ਬੁੱਧ ਅਤੇ ਆਦਰ ਨੂੰ ਖਾਤ ਧਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ । ੨ ਬੁੱਧਵਾਨ ਦਾ ਦਿਲ ਉੱਚਿਤ ਗੱਲ ਵੱਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਖਰ ਮੁਰਖ ਦਾ ਦਿਲ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ੩ ਗਾਂ, ਜਦ ਮੁਰਖ ਰਾਗ ਵਿਚ ਤੁਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਦੀ ਸਮਝ ਉੱਡ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਮੁਰਖ ਹਾਂ !

੪ ਜੇ ਗਰਮ ਦਾ ਰੋਏ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉੱਠੇ, ਤਾਂ ਆਖਣਾ ਥਾਂ ਨਾ ਛੱਡ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਧੀਰਜ ਵੱਡੇ ਖਾਧਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ।

੫ ਇੱਕ ਬੁਰਿਆਈ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਸੂਰਜ ਦੇ ਹੇਠ ਦੇਖੀ, ਜੋ ਗਰਮ ਦੀ ਭੁੱਲ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, - ੬ ਮੁਰਖਤਾਈ ਵੱਡੇ ਉੱਚੇ ਥਾਂ ਬਿਠਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਖਰ ਧਨੀ ਨੀਵੇਂ ਥਾਂ ਬਹਿੰਦੇ ਹਨ । ੭ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਜੋ ਦਾਸ ਘੋੜਿਆਂ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਦਾਸਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਧੈਂਦਲ ਤੁਰਦੇ ਹਨ ।

੮ ਜਿਹੜਾ ਟੋਆ ਖੁੱਟਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗੇਗਾ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਰੰਧ ਛਾਉਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਨੂੰ ਸੱਖ ਲਝੇਗਾ । ੯ ਜਿਹੜਾ ਖੱਬਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਦਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਰੋਲੋਂ ਮੱਟ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਲੱਕੜ ਚੀਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਸੇ ਤੋਂ ਜੋਖਮ ਵਿੱਚ ਖੈਂਦਾ ਹੈ । ੧੦ ਜੇਰ ਲੋਹਾ ਖੁੰਢਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਉਸ ਦੀ ਧਾਰ ਤਿਖੀ ਨਾ ਰਹੇ, ਤਾਂ ਜੇਰ ਵਧੇਰੇ ਲਾਉਣਾ ਖੈਂਦਾ ਹੈ, ਖਰ ਸਫਲ ਹੋਣ ਲਈ ਬੁੱਧ ਵੱਡੀ ਗੁਣਕਾਰ ਹੈ ।

੧੧ ਜੇ ਸੱਖ ਮੰਤਰ ਖੜ੍ਹੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ ਲਝੇ, ਤਾਂ ਮੰਤਰ ਖੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਲਾਭ ਨਾ ਹੋਵੇਗਾ । ੧੨ ਬੁੱਧਵਾਨ ਦੇ ਮੂੰਹ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਿਰਪਾ ਦੀਆਂ ਹਨ, ਖਰ ਮੁਰਖ ਆਖਣੇ ਮੂੰਹ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ੧੩ ਉਹ ਦੇ ਮੂੰਹ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਸੁਰੂਆਤ ਮੁਰਖਤਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਬੋਲ ਦਾ ਅੰਤ ਭੈੜਾ ਖਾਗਲਯੁਣਾ ਹੈ । ੧੪ ਮੁਰਖ ਢੇਰ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਥਾਂ ਖਾਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇ ਕੁਝ ਉਹ ਦੇ ਬਾਅਦ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਹ ਨੂੰ ਕੋਣ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹੈ ? ੧੫ ਮੁਰਖ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਉਹ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਭਈ ਉਹ ਮਹਿਰ ਦਾ ਰਾਗ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ।

੧੬ ਜੇ ਦੇਸ, ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਗਾਏ ਗਾਏ ! ਜਦ ਤੇਰਾ ਰਾਜਾ ਅਜੇ ਮੁੰਡਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਗਰਮ ਸਵੇਰ-ਸਾਰ ਦਾਵਤ ਉਡਾਉਂਦੇ ਹਨ । ੧੭ ਧੰਨ ਹੈ ਤੂੰ, ਜੇ ਦੇਸ ! ਜਦ ਤੇਰਾ

ਗਜਾ ਨੇਰ ਘਰਾਏ ਦਾ ਖੁੱਤਰ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਗਾਰਮ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਜੋਰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਖਾਂਦੇ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਨਮੋ ਲਈ ।

੧੮ ਆਲਮ ਕਰਕੇ ਛੱਤ ਦੀਆਂ ਕੜੀਆਂ ਲਿਫ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਢਿੱਲੇ ਹੱਥਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਛੱਤ ਚੌਂਦੀ ਹੈ । ੧੯ ਦਾਵਤ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਯ ਮਨ ਨੂੰ ਆਨੰਦ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਰੋਕੜ ਸਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਹੈ । ੨੦ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗਜੇ ਨੂੰ ਨਾ ਫਿਟਕਾਰ, ਨਾ ਆਪਣੇ ਮੌਣ ਦੀ ਰੋਟੜੀ ਵਿੱਚ ਧਨੀ ਨੂੰ ਫਿਟਕਾਰ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਆਰਾਮ ਦਾ ਖੰਛੀ ਤੇਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਲੈ ਉੱਡੇਗਾ ਅਤੇ ਖੰਥੇਕੂ ਉਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰੇਗਾ ! ।

??

ਜੁਆਨਾਂ ਲਈ ਸਲਾਹ

੧ ਆਪਣੀ ਰੋਟੀ ਖਾਣੀਆਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਸੁੱਟ ਦੇ, ਤਾਂ ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਫੇਰ ਖਾਵੇਗਾ । ੨ ਸੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸਗੋਂ ਛੱਠਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡ ਦੇ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਜੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਕੀ ਬਿਧਤਾ ਆਵੇਗੀ । ੩ ਜਦੋਂ ਬੱਦਲ ਮੀਂਹ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵਰ੍ਹਾ ਕੇ ਖਾਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਕਦੀ ਕੁੱਖ ਦੱਖਣ ਜਾਂ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਡਿੱਗੇ, ਤਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕੁੱਖ ਡਿੱਗਦਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਹੀ ਖਿਲਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ । ੪ ਜਿਹੜਾ ਗਵਾ ਨੂੰ ਤੱਕਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਨਹੀਂ ਬੀਜੇਗਾ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਬੱਦਲਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵਾਢੀ ਨਾ ਕਰੇਗਾ । ੫ ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਗਵਾ ਦੇ ਰਾਹ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਅਤੇ ਗਰਭਵਤੀ ਦੀ ਕੁੱਖ ਵਿੱਚ ਗੱਡੀਆਂ ਕਿਵੇਂ ਵਧਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਤੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ, ਜੋ ਸਭ ਕੁਝ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ।

੬ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬੀ ਬੀਜ, ਅਤੇ ਸਾਮ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਢਿੱਲਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਜੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਫਲੇਗਾ, ਇਹ ਜਾਂ ਉਹ, ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਚੰਗੇ ਹੋਣਗੇ ।

੭ ਚਾਨਣ ਤਾਂ ਮਨ ਭਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਰਜ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ।

੮ ਗਾਂ, ਜੇ ਕਦੀ ਮਨੁੱਖ ਬਹੁਤ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਜੀਉਂਦਾ ਰਹੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਨੰਦ ਰਹੇ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਗਨਹੋਰੇ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਾਦ ਰੱਖੇ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੋਣਗੇ, ਸਭ ਕੁਝ ਜੋ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਸੇ ਵਿਆਰਥ ਹੈ !

ਜੁਆਨਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ

੯ ਜੁਆਨ, ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਜੁਆਨੀ ਵਿਚ ਮੌਜ ਰਹ ਆਤੇ ਜੁਆਨੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇਰਾ ਜੀ ਤੈਨੂੰ ਖਰਚਾਵੇ ਆਤੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੇ ਗਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਆਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਆੱਖਾਂ ਦੇ ਵੇਖਣ ਆਨੁਮਾਰ ਤੁਰ, ਖਰ ਤੂੰ ਜਾਣ ਲੈ ਰਿ ਇਹਨਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਲਈ ਖਰਮੇਸੁਰ ਤੇਰਾ ਨਿਆਂ ਰਹੇਗਾ ।

੧੦ ਇਸ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹ ਆਤੇ ਬੁਰਿਆਈ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚੋਂ ਰੱਢ ਸੁੱਟ, ਰਿਉਂ ਜੋ ਬਚਯਨ ਆਤੇ ਜੁਆਨੀ ਦੋਵੇਂ ਵਿਯਰਥ ਹਨ !

੧੨

ਖਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਭੈ ਮਾਰੇ ਬਚਨਾਂ ਦਾ ਮਾਰ

੧ ਆਪਣੀ ਜੁਆਨੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਿਰਜਣਗਰ ਨੂੰ ਆਦ ਰੱਖ, ਇਸ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ ਰਿ ਉਹ ਮਾੜੇ ਦਿਨ ਆਉਣ ਆਤੇ ਉਹ ਮਾਲ ਨੇੜੇ ਖਹੁੱਚਣ ਜਿਨਹਾਂ ਵਿੱਚ ਤੂੰ ਆਖੋਂਗਾ, ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਖੁਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ, ੨ ਜਦ ਤੱਕ ਸੂਰਜ ਆਤੇ ਚਾਨਣ, ਚੰਦਰਮਾ ਆਤੇ ਤਾਰੇ ਹਨੇਰੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਆਤੇ ਮੀਂਹ ਵਰਹਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਦਲ ਮੁੜ ਆਉਣ - ੩ ਜਿਸ ਦਿਨ ਘਰ ਦੇ ਰਖਵਾਲੇ ਰੇਬਣ ਲੱਗ ਖੈਣ ਆਤੇ ਤਰੜੇ ਲੋਕ ਕੁੱਥੇ ਹੋ ਜਾਣ ਆਤੇ ਖੀਹਣ ਵਾਲੀਆਂ ਖੋੜੀਆਂ ਹੋਣ ਦੇ ਵਾਰਨ ਰੰਮ ਵਰਨਾ ਛੱਡ ਦੇਣ ਆਤੇ ਉਹ ਜੋ ਬਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤੱਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਖੁੰਦਲੀਆਂ ਹੋ ਜਾਣ ੪ ਆਤੇ ਗਲੀ ਦੇ ਬੁਹੇ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਣ, ਜਦ ਚੱਕੀ ਖੀਸਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਹੋਲੀ ਹੋ ਜਾਵੇ ਆਤੇ ਖੰਛੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਤੋਂ ਉਹ ਚੱਕਰੇ ਉੱਠ ਜਾਣ ਆਤੇ ਗਾਗ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਖੀਆਂ ਲਿੱਮੀਆਂ ਹੋ ਜਾਣ, ੫ ਫੇਰ ਉਹ ਉਚਿਆਈ ਤੋਂ ਵੀ ਡਰਨਗੇ ਆਤੇ ਗਾਗ ਵਿੱਚ ਖੰਛ ਖਾਣਗੇ, ਬਦਾਮ ਦਾ ਬੂਟਾ ਫਲੇਗਾ ਆਤੇ ਟਿੱਡੀ ਵੀ ਭਾਰੀ ਲੱਗੇਗੀ ਆਤੇ ਇੱਛਾ ਮਿਟ ਜਾਵੇਗੀ, ਰਿਉਂ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਸਦੀਖਰਾਲ ਦੇ ਟਿਰਾਣੇ ਨੂੰ ਤੁਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਆਤੇ ਮੋਗ ਵਰਨ ਵਾਲੇ ਗਲੀ-ਗਲੀ ਫਿਰਦੇ ਹਨ, ੬ ਇਸ ਤੋਂ ਖਹਿਲਾਂ ਰਿ ਚਾਂਦੀ ਦੀ ਡੇਰੀ ਖੋਲ੍ਹੀ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਮੋਨੇ ਦਾ ਵਟੇਰਾ ਟੁੱਟ ਜਾਵੇ, ਜਾਂ ਖੜਾ ਮੋਤੇ ਦੇ ਰੋਲ ਭੰਨਿਆ ਜਾਵੇ, ਜਾਂ ਤਲਾਬ ਦੇ ਰੋਲ ਚਰਖੜੀ ਟੁੱਟ ਜਾਵੇ ੭ ਆਤੇ ਮਿੱਟੀ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਖਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਜਾ ਰਲੇ ਆਤੇ ਆਤਮਾ ਖਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰੋਲ ਮੁੜ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਖਸਿਆ ਸੀ । ੮ ਵਿਯਰਥ ਹੀ ਵਿਯਰਥ, ਉਪਦੇਸ਼ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਸਭ ਕੁਝ ਵਿਯਰਥ ਹੈ !

ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਸੰਖੂਰਨ ਫਰਜ਼

੯ ਉਖਰੰਤ ਉਪਦੇਸ਼ ਜੋ ਬੁੱਧਵਾਨ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ, ਗਾਂ, ਉਸ ਨੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਆਤੇ ਭਾਲ-ਭਾਲ ਕੇ ਬਹੁਤ ਮਾਰੀਆਂ ਰਹਾਉਤਾਂ ਰਚੀਆਂ । ੧੦ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੇ ਮਨ ਭਾਉਂਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ

ਖੋਜੀਆਂ ਅਤੇ ਜੋ ਰੁਝ ਉਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, ਉਹ ਸਿੱਧੀਆਂ ਅਤੇ ਸਚਿਆਈ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ।

੧੧ ਬੁਧਵਾਨਾਂ ਦੇ ਬਚਨ ਮੋਟੀਆਂ ਵਰਗੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਭਾ ਦੇ ਖੁਸ਼ਯਾਨਾਂ ਦੇ ਬਚਨ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੋਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਕਿੱਲਾਂ ਵਰਗੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਇੱਕ ਆਖਾਲੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ । ੧੨ ਮੈਂ ਗੁਣ, ਜੇ ਮੇਰੇ ਖੁੱਤਰ, ਤੂੰ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਗੁਮਿਆਰੀ ਸਿੱਖ, - ਬਹੁਤ ਖੋਜੀਆਂ ਦੇ ਰਚਣ ਦਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਖੜ੍ਹਨਾ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਬਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ।

੧੩ ਗੁਣ ਅਸੀਂ ਮਾਰੇ ਬਚਨਾਂ ਦਾ ਮਾਰ ਸੁਣੀਏ, ਖਰਮੇਸੁਰ ਕੋਲੋਂ ਡਰ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨ ਕਿਉਂ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਇਹੋ ਫਰਜ਼ ਹੈ । ੧੪ ਖਰਮੇਸੁਰ ਤਾਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਰੰਮ ਦਾ ਅਤੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਗੱਲ ਦਾ ਨਿਆਂ ਰਹੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਚੰਗੀ ਹੋਵੇ ਭਾਵੇਂ ਮਾੜੀ ।

ਯੰਜਾਬੀ ਘਾਟੀਬਲ

The Indian Revised Version Holy Bible in the Eastern Punjabi
language of India (BCS 2017)

copyright © 2017 Bridge Connectivity Solutions

Language: ਯੰਜਾਬੀ (Panjabi, Eastern)

Status of the project:

- Stage 1 - Initial Drafting by Mother Tongue Translators -- Completed
- Stage 2 - Community Checking by Church -- Completed
- Stage 3 - Local Consultant (Theologian/Linguist) Checking -- Completed
- Stage 4 - Church Network Leaders Checking -- Completed
- Stage 5 - Further Quality Checking -- In Progress

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2018-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Mar 2019 from source files dated 13 Mar 2019

cd7c015e-4054-5fc3-99ad-dacf629d4ee1